

نقش فرهنگ مصرفی مردم در مهار گرانی‌ها

گرانی‌ها و افزایش قیمت بسیاری از کالاهای اساسی در روزهای اخیر با واکنش‌ها و تحلیل‌های مختلفی روبه‌رو بوده است.

جام جم آنلاین: گرانی‌ها و افزایش قیمت بسیاری از کالاهای اساسی در روزهای اخیر با واکنش‌ها و تحلیل‌های مختلفی روبه‌رو بوده است.

با وجود آن‌که دولت سعی کرده بازار را کنترل کند و درصد اشباع بازار از نظر کالاهای اساسی است، اما همچنان اخبار و گزارش‌ها از وجود نوعی التهاب در برابر این مساله حکایت دارد که به نظر می‌رسد باید دلیل آن را در جای دیگری به جز بازار جستجو کرد.

صرف نظر از مشکلاتی که در طرف عرضه وجود دارد، باید دلیل گرانی را در این‌گونه مواقع وجود عطش بالای مردم برای خرید عنوان کرد.

فراوان دیده می‌شود که به محض کاهش عرضه یک کالا یا افزایش قیمت آن، تقاضای بخشی از مردم برای این کالا نیز افزایش می‌یابد و صف‌های طولانی در مقابل فروشگاه‌های عرضه‌کننده کالای کمیاب تشکیل می‌شود.

این درحالی است که منطق اقتصادی حکم می‌کند با افزایش قیمت یک کالا تقاضای آن کاهش پیدا کند. چه‌بسا اگر این هجوم نابهنگام برای کالا در شرایط حساس اتفاق نیفتد، پس از مدتی بازار روال عادی خود را مجدداً پیدا کرده و قیمت‌ها از حالت غیرمنطقی خارج می‌شود.

اینجاست که تدبیر و هوشیاری لازم را باید به کار بست. اصلی‌ترین راه کنترل در این‌گونه مواقع فرهنگ‌سازی و کنترل آگاهانه مصرف از سوی مردم است که در مهار گرانی‌ها می‌تواند موثر واقع شود.

تجربه نشان داده هر گاه شایعه برای کمبود کالایی و گرانی آن مطرح می‌شود، مردم گرایش و تمایل بیشتری برای خرید پیدا می‌کنند، در حالی که در سایه فرهنگ صرفه‌جویی این عطش کاذب خرید قابل کنترل خواهد بود.

ماجرای چهار سال پیش پودر شوینده در ماه‌های پایانی سال گواه این ماجراست.

در آن سال حذف یارانه دولتی پودر شوینده این شائبه را ایجاد کرده بود که قرار است پودر شوینده نایاب شود.

همین مسأله خیلی‌ها را به فروشگاه‌ها و سوپرمارکت‌ها کشاند و موجودی پودر شوینده‌ها بسرعت به اتمام رسید، اما آنچه که در عمل اتفاق افتاد صرفاً تغییر شیوه تامین مالی شرکت‌های تولیدکننده پودر شوینده بود نه چیز دیگر که پس از چند روز دوباره اوضاع به حالت عادی بازگشت. اکنون بحث گرانی مرغ مشابه همان اتفاقی است که در آن سال درباره پودر شوینده افتاد.

در این مساله نیز مانند بسیاری از جریان‌ها مردم می‌توانند با خودکنترلی و صرفه‌جویی از بروز التهاب و تنش جلوگیری کنند.